

Papiller Renal Hücreli Karsinomalar Papillary Renal Cell Carcinomas

Sema Özysal¹, Ömer Yerci¹, Gülaydan Filiz¹, İsmet Yavaşçaoğlu²

¹Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Anabilim Dalı, Bursa

²Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Uroloji Anabilim Dalı, Bursa

Papiller patern, renal hücreli karsinomaların %010-15'inde gözlenmektedir. Genellikle küboidal hücrelerle döşeli kompleks tubulopapiller yapılar gözlenir ve papiller yapıların stromasında sıkılıkla köpüğünsü sitoplazmali makrofajlar bulunur. Bazı kaynaklarda bu tip olguların прогнозlarının klasik renal hücreli karsinomalara göre daha iyi olduğu belirtilmiştir.

Bu çalışmada Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalında 1980-1995 yılları arasında tanı almış 77 adet renal hücreli karsinoma olgusunun preparatlari tekrar gözden geçirilerek papiller tipte olan on olgu belirlendi. Bu olgularda iki yıllık sağ kalım bilgileri elde edilen yedisinde yaş, cins, grade, stage, böbrek kapsülü, üreten, pelvis renalis, renal ven invazyonu, lenf nodülü tutulumu tümör çapı, tümör stromasında nekroz ve lenfositik infiltrasyonun varlığı incelendi. Ayrıca parafin bloklardan hazırlanan kesitlere immünohistokimyasal yöntemle Ki-67 ve p-glikoprotein boyaması yapıldı. Fuhrman'ın kriterelerine göre iki olgu grade 1, dört olgu grade 2, bir olgu grade 3 idi. Beş olgu stage I, bir olgu stage II, bir olgu stage III olarak belirlendi. İki yıllık takip sonucunda sadece stage III olgu ek olurken diğer altı olgu hayatı iddi. Ki-67, p-glikoprotein pozitiflik oranları ve diğer prognostik faktörlerle grade, stage ve iki yıllık sağ kalım oranında dikkati çeker bir özellik gözlenmedi. Ancak olgu sayımız istatistiksel belirlemeler yapmak için yetersizdir. Bu konuda daha geniş serilerle çalışılması yararlı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Renal hücreli karsinoma, papiller

Papillary renal cell carcinomas constitute 10-15% of all the renal cell carcinomas. They generally present as large and well-circumscribed masses. Microscopically, the tumor is characterized by complex tubulopapillary structures lined by a single layer of cuboidal cells and foamy macrophages are often present in the stroma of the papillae. According to some studies this type of renal cell carcinoma has a better prognosis than the classical type.

In this study, we reviewed 77 renal cell carcinoma

cases diagnosed between the years 1980 and 1995 in Uludağ University Pathology Department and ten cases of papillary renal cell carcinomas were found. Seven out of ten cases with two year survival information were also reviewed according to age, sex, grade, tumor size, presence of necrosis and lymphocytic infiltration in the tumor stroma, involvement of the renal capsule, ureter, renal pelvis, renal vein invasion and lymph node metastasis. Immunohistochemical staining for Ki-67, p-glycoprotein was also performed on sections made from paraffin blocks. According to Fuhrman's nuclear grading scheme, two cases were classified as grade I, four cases grade II, and one case was grade III. Five cases were stage I, one case was stage II and one case was stage III. At the end of a two-year follow-up period only one patient with stage III carcinoma expired, whereas the other six patients survived. No significant correlation was observed between Ki-67 positivity and the other prognostic factors and the grade, stage and two year survival. Our case numbers were inadequate for statistical analysis. New further studies will be necessary in this subject.

Key words: Renal cell carcinoma, papillary

Papiller renal hücreli karsinomalar, renal hücreli karsinomaların major subtiplerinden biridir^(1,2). Bu tanıya vermek için tümörün en azından % 50'sinden fazlasında papiller büyümeye paterni olması gereklidir^(3,4).

Nonpapiller tümörlerde erkeklerde görülme oranı kadınlara göre hafif bir yükseklik gösterirken(1,5:1), papiller karsinomların erkeklerde görülme oranı belirgin olarak yüksektir (6:1)⁽⁵⁾. Bazı çalışmalar papiller karsinomların diğer renal hücreli karsinomalara göre daha kötü bir прогнозa sahip olduğunu belirtmekte ise de genellikle bu tipteki olgularının daha uygun bir прогнозa sahip oldukları kabul edilmektedir^(1,2,4,6,8).

Bu çalışmada papiller renal hücreli karsinomaların toplam renal hücreli karsinomalar içindeki oranını ;iki yıllık klinik takibi yapılabilen olgularda bu prognostik faktörlerle ilişkilerini ; proliferatif bir belirteç olan Ki-67 pozitifliğini ve antikanser ilaçlara karşı dirençten sorumu olduğu düşünülen p-glikoproteinin (Pgp) daha önce-

Olgı	Grade	Stage	Kapsül İnvazyonu	Üreter Tutulumu	Pelvis Tutulumu	Renal Ven Tutulumu	Ln Metastazı	Lenfositik İnfiltrasyon	Nekroz
1	1	1	+	-	-	-	-	Hafif	+
2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
3	2	1	-	-	-	-	-	-	-
4	2	1	-	-	-	-	-	-	-
5	2	2	+	-	-	-	-	-	-
6	2	3	+	+	-	+	+	Belirgin	-
7	3	1	-	-	-	-	-	Hafif	+

Tablo 1: Olgularda grade, stage ve çeşitli prognostik faktörlerle değerlendirme sonuçları

den tedavi görmemiş bu tip olgulardaki spontan pozitifliğini araştırdık.

YÖNTEM

1950 -1995 yılları arasında Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı arşivi taranarak tüm hipernefrom olguları belirlendi. Bu olguların Hematoksilen Eozin ile boyanmış arşiv preparatları tekrar gözden geçirilerek en az % 50'si papiller büyümeye paterni gösteren tümörler papiller tipte renal hücreli karsinomalar olarak ayırt edildi. Bu olgulardan iki yıllık klinik takibi yapılanları seçilerek yaş, cins, tümör çapı, histolojik grade, stage, lenfositik infiltrasyon, nekroz, böbrek kapsül infiltrasyonu, üreter tutulumu, pelvis renalis invazyonu, lenf nodülü tutulumu gibi çeşitli prognostik parametreler araştırıldı.

Tümör grade'lemesinde Fuhrman'ın gradeleme kriterleri, stage belirlemeye TNM klasifikasyonu kullanıldı^(7,9). Parafin bloklardan hazırlanan kesitlere streptavidin -biotin-peroksidaz yöntemi ile Ki-67 ve Pgp boyaması yapıldı.

Ki-67 boyamasının değerlendirilmesinde her olguda rastgele seçilmiş alanlarda oküler mikrometre ile X400 büyütmede 500 hücre sayıları ve boyanma gösteren olguların % olarak değeri tümör proliferasyon indeksi olarak belirlendi. Pgp boyamasının sonuçları ise negatif, zayıf ve kuvvetli boyanma şeklinde değerlendirildi.

Pgp	Grade I	Grade II	Grade III	Stage I	Stage II	Stage III
Negatif	1	-	-	1	-	-
Zayıf	-	2	-	1	1	-
Kuvvetli	1	2	1	3	-	1

Tablo 2: P-glikoprotein pozitif olguların grade ve stage'e göre dağılımı

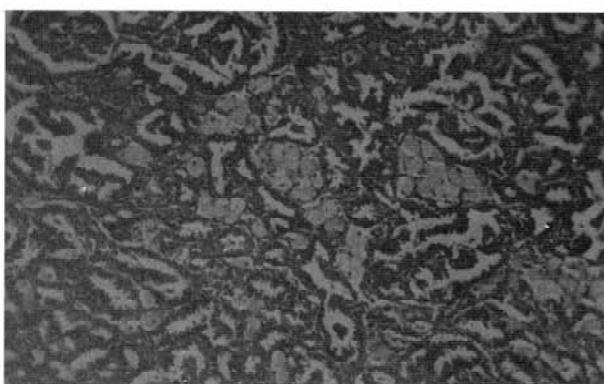
Grade	Stage	Ki-67%
1	1	11,2
1	1	0,4
2	1	0,2
2	1	2,8
2	2	2
2	3	4,8
3	1	43,4

Tablo 3: Ki-67 boyaması ile saptanan tümör proliferasyon indekslerinin tüm grade ve stage'lere ile karşılaştırılmalı sonuçları.

BULGULAR

Toplam 77 adet hipernefrom olgusu saptandı. Bunların %6 10'u papiller tipte olup (%13), iki yıllık klinik takip yapılan olgu sayısı yedi idi. Bu olguların hiçbirini daha önceden tedavi görmemişti. Hastaların yaşıları 45-75 arasında olup (ortalama yaşı:57), biri kadın, altısı erkekti. En küçük tümör çapı 3 cm, en büyüğü 10 cm (ortalama 5,6 cm) idi. Tümörlerin mikroskopik incelemesinde tüm olgularda geniş alanlarda oval ya da poligonal şekilli, hafif bazoflik ve granüler sitoplazmali, hiperkromatik nukleuslu hücrelerle döşenmiş papiller ve tubulopapiller yapılar gözlendi. Olguların üçtünden papiller yapılarının sitoplazmasında köpüğünsü sitoplazmali histiosittoplulukları mevcuttu (Resim 1).

Yedi olgunun ikisi grade 1, dört tanesi grade 2, Bir olgu grade 3 olarak belirlendi. Olguların beşi stage 1, biri

Resim 1 : Olguların mikroskobisinde gözlenen karakteristik tubulopapiller yapılar ve stromal köpük histiositler (H.E. X200).

stage II, diğer ise stage III idi. Stage III olgu iki yıllık klinik takip sonunda ex olurken diğer altı olgu hayatı iddi. Olgularda grade, stage, ve çeşitli prognostik parametre değerlendirmelerinde elde edilen sonuçlar tablo 1'de gösterilmiştir.

Ki-67 pozitifliği nükleer boyanma şeklinde, Pgp pozitifliği ise sitoplazmik ya da paranükleer olarak gözlemlendi. Pgp pozitif olguların grade ve stage dağılımı tablo 2'de; Ki-67 boyaması ile saptanan tümör proliferasyon indekslerinin tümör grade ve stage'leri ile karşılaştırılmış sonuçları tablo 3'de gösterilmiştir.

TARTIŞMA

Renal hücreli karsinoma erişkin yaşta böbreğin primer malign tümörleri içerisinde en sık görülenidir ve papiller tipleri tüm olguların % 10-15 ini oluşturur, ^(1,5,10,11). papiller renal hücreli karsinomalar genellikle büyük ve iyi sınırlı kitleler oluştururlar. Kistik, hemorajik ve nekrotik alanları yaygındır. Oldukça büyük olsalar bile yine de kalın bir fibröz kapsülle sınırlanır ve eğilimindedirler. Bu tümörlerin evresi de genellikle düşüktür^(1,2). Mikroskopik olarak kompleks tubulopapiller yapılar oluştururlar. Papiller yapılar bazofilik sitoplazmali, tek sıralı küboidal hücrelerle döşelidir ve stromalarında sıklıkla berrak sitoplazmali makrofajlar içerirler^(2,11).

Renal hücreli karsinomaların prognosunu belirleyen öncelikle önemli faktörler tümörün evresi, grade'ı ve histolojik paternidir (Papiller, kistik, sarkomatoid, glandüler vb.). İlena renalis invazyonu, tümör boyutu ve hücre sitoplazma tipi, önemi tartışmalı olan faktörlerdir. Hastanın yaşı, cinsiyeti, renal pelvis invazyonunun varlığı, sarkomatoid ve papiller-kistik arasındaki histolojik paterni ise prognosu etkilemez⁽¹¹⁾.

Ki-67 hücre sıklısında Go dışındaki tüm fazlarda salınarak nükleer抗原lere bağlanır ve çeşitli kanser tiplerinde proliferatif aktivitenin tespiti için kullanılmaktadır. Rena! hücreli karsinomaların birçok yanında Ki-67 proliferatif aktivitesinin evre, grade ve prognosu ilişkili olduğu bildirilmiştir^(12,13). Pgp'nin ise ilaca dirençli hücre dizilerinde fazla miktarda salındığı saptanmış, Pgp'yi kodlayan MDR 1 geni belirlendiğinden beri Pgp'nin varlığı birçok insan tümöründe araştırılmış, bazı tümörlerde spontan olarak varlığı gösterilmiş ve bu tümörlerde intrensek ilaç direncinden sorumlu olabileceği söylenmiştir⁽¹²⁻¹⁶⁾.

Bizim çalışmamızdaki olgu sayısı prognos konusunda istatistiksel belirlemeler yapmak için yetersizdir. Yapmış olduğumuz bir diğer çalışmada da değişik paternler gösteren (solid, sarkomatoid, alveoler, papiller vb) 29 renal hücreli karsinoma olgusunda Ki-67, Pgp pozitifliği ile grade, stage, hücre tipi, dizilim paterni ve diğer prognostik faktörler arasında ilişki saptayamadık⁽¹⁷⁾.

Papiller renal hücreli karsinomaların prognos konusunda farklı bildiriler vardır. Bazı yazarlar nükleer grade'e bakıldığı zaman papiller tiplerin nonpapiller tiplerden daha agresif seyirli olduğunu belirtmişlerdir. Façat genel olarak kabul edilen görüşe göre прогнозları klasik renal hücreli karsinomalarдан daha iyidir^(1,2,8-9). Kaynaklarda papiller renal hücreli karsinomaların biyolojik davranışlarının neden daha iyi olduğu

konusunda uygun bir açıklama yapılmamıştır. Birçok otör konakçı enfiamatuar cevabı ile ilişkili bir faktör olabilecegi konusunda spekulasyon yapmışlardır. Son zamanlarda sitogenetik çalışmalarla bu olgularda en sıkılıkla kromozom 17 de trizomi saptanmış, fakat sporadik ve herediter renal hücreli karsinomaların karakteristik olarak görülen 3, kromozomun kısa kolunun kaybı, sporadik papiller renal hücreli karsinomaların saptanamamıştır. Bu nedenle de tümör baskılacılı gen bulunduran 3, kromozomun retansiyonunun bu olgulardaki daha benign bir klinik seyri açıklayabileceği iddia edilmektedir⁽²⁾.

KAYNAKLAR

- Fromowitz FB,Miller F.Retroperitoneal fibrosis as host response to papillary renal cell carcinoma.Urology 1991;38(3):259-63.
- O'Toole KM,Brown M, Hoffmann P.Pathology of benign and malignant kidney tumors.Urologic Clinics of North America 1993;20(2):193-203.
- Nadasdy T,Bane BL,Silva FG.Adult renal diseases. In: Sternberg SS , editor.Diagnostic surgical pathobiology: Vol 2. 2nd ed.New York:Raven Press, 1994 : 1717.
- Mancilla-Jimenez R,Staney R,Blatz R.Papillary renal cell carcinoma.A clinical, radiologic and pathologic study of 34 cases.Cancer 1976;38:2469-2480.
- Kovacs G,Tory K, Kovacs A.Development of papillary renal cell tumors is associated with loss of Y chromosome specific DNA sequences.J Pathol 1994; 173(1):39-44.
- Mydio JH,Bard RH.Analysis of papillary renal adenocarcinoma.Urology 1987; 30:529.
- Fuhrman SA,Lasky CC,Limas C.Prognostic significance of morphologic parameters in renal cell carcinoma.Am J Surg Pathol 1982;6:655.
- Mederlas LJ,Gelb AB,Weiss LM.Renal cell carcinoma. Prognostic significance of morphologic parameters in 121 cases.Cancer 1988;61 :1639.
- American Joint Committee for Cancer Staging and End-Results Reporting of the American Collage of Surgeons:Manual for Staging of Cancer . 2nd ed. Philadelphia:JB Lippincott, 1983:177.
- Zbar B, Glenn G, Lubensky I, et al. Hereditary papillary renal cell carcinoma: Clinical studies in 10 families.The Journal Of Urology 1995;153:907-912.
- Petersen RO. Urologic Pathology. 2nd ed. Philadelphia: J.B.Lippincott company, 1992:78-98.
- Kojima K,Nauro S,Kanayama H,Kagawa S.Evaluation of Ki-67 antigen using MIB1 antibody as a prognostic factor in renal pelvic and ureteral cancer.Nippon Hinyokika Gakkai Zasshi 1996;87(5):822-30.
- Masuda M,Iki M,Tanako Y,Asakura T,et al.Prognostic significance of Ki-67 labelling index in urothelial tumors of the renal pelvis and ureter.J Urol 1996;155(6):1877-80.
- Voin M,Kastel M,Mattern J,Efferth T.Expression of resistance Factors (P-glycoprotein, glutathione S-transferase II and topoisomerase II) and their interrelationship to proto-oncogene products in renal cell carcinomas.Cancer 1993;71: 3981-7.
- Kelley DJ,Pavelic ZP,Gapany M,et al.Detection of P-glycoprotein in squamous cell carcinomas of the head and neck.Arch Otolaryngol Head Neck Surg 1993;119:411-414.
- Fojo AT,Shen D,Mickley LA,et al.Intrinsic drug resistance in human kidney cancer is associated with expression of a human multi-drug resistance gene.J Clin Oncol 1987;5:1452-1460.